

Bartho. Soci. sup prima. ff. ve.

Samosissimi ac nostre etatis

subtilitatum Principis Bartholomei Soci-
ni Senensis Juris Atriussq; doctoris Pre-
clara lectura super Prima parte Digesti
Ceteris ex eiusdem exemplaribus
in patria sua noniter reper-
tis: hac presenti im-
pressione in lu-
cem edita.

15 32

14 vide no. in aut. b. abita. C. ne si. p. patre. C. r. vltimo not. ex codey
ter. q. si aliquis in foro seculari super aliquo incidet articulo spon
sionali petat se remitti ad forum ecclesiasticum et fuerit in mora et
contumacia comparandi coram ecclesiastico. potest iudex secularis
ris procedere nec debet de iure audiri volens. q. nō procedatur do
nec sic articulus essentia postq. semel fuit contumax comparan
di coram ecclesiastico. ita tenet b. b. in antiqua l. r. sequi. per.
de ande. idem etiam tenet pau. de cast. in antiquis recel. et sequit
ur moder. hic pro quibus facti s. q. uia meo s. v. cōtūmā. qui
non potest allegare pendendam litem in alio loco. ut per bar. de gan
ter in l. ubi cepti. j. de iudi. et in l. sepulchri. j. de sepul. v. o. C. r. Et
15 quibus inferitur no. castella. ut quando iudex secularis pro aliquo
articulo remittit partes ad curiam episcopi aliam q. p. obligat termi
nam potest se remitti. j. quem debet se presentasse coram eccle
siastico q. facere potest. ut probatur in l. p. l. p. p. cum ibi notatis p
bar. C. de app. ad quod vide notata per bar. in l. h. infra de re. in
c. bal. in l. quoti. C. de iudi. et in l. h. j. sed si dubitetur infra
de iudi. q. est nota dignum in pratica. Bartolomeus.

- 1. Hoc non arbitror accipitur multipliciter in iure.
- 2. Si sententia arbitri lata in principali negotio non appellatur. sed
non possit imploari officium iudicis per modum cumdam suppli
cationis et cognoscat q. inque factum est. m. j.
- 3. Non obstat lapsu temporis appellatio potest iudex et officio in
terlocutoriam renouare.
- 4. Licet regulariter ab interlocutoria de iure civili non appelletur sal
tem in interlocutoria per quem iudex approbat vel improbat fidei
infusum. vel testem esse admitteendum vel non. an. g.
- 5. Excepto satisfacta non presertim est dilatoria.
- 6. Nulla omnimodo ordinis seruanda ante litem contestatam. vltimū
processum.
- 7. Quotiens interlocutoria tangit negotium principale appella. ab
obligat manus iudicis in negotio principali.
- 8. Licet iudex possit procedere super negotio principali appellante
ab interlocutoria non citato est verum dummodo interloc. non
tangat negotium principale.
- 9. Licet interlocutoria sit sustinenda vel impugnanda et esse actio
est verum nisi iudex a quo proba. admittere voluerit.
- 10. Sententia lata ab officiali electo a iudice super aliquo incidenti
potest corrigi circa appella. imploando officium iudicis qui ip
sum elegit vnde inferitur q. si iudex committat notarium et faciat
comparationem litterarum vel committat medicis vt videat q.
lites vulnarum et. q. in omnibus istis casibus poterit adiri su
perior. i. iudex. cause principalis vt impube factum corrigat.
- 11. Si consules committant aliquibus vt resident aliquam rationem et
referant et ratio videatur iniusta potest recurri ad ipsos plures.
- 12. Sententia arbitri non citatur actio regulariter fallit in. 4. casu
bus vltis ad m. m. 12.

Arbitero dicitur qui non habet plures lect.
ideo pro eius declaratione premitte.
q. hoc nomen arbitror est nomen equiuocum. quia mul
tipliciter in iure nostro assumitur primo scilicet ponitur
pro arbitro compromissario. et per totum. j. de ar. h. ponitur
pro iudice ordinario. vt in l. i. arbitri. infra de app. et in l. i. quis
quis. C. de postu. tertio ponitur pro iudice delegato vt hic et in l. i.
se secundum ymau lectu. quarto ponitur pro iureconsulto. et do
ctore quem canon arbitrum equitatis appellat. vt in l. c. responsa
pudentum. d. vltim. et dicitur variatur in testamento l. i. n. l. et tam
in glo. quam etiam extra glo. ponitur plures lect. Prima est
q. loquitur in arbitro compromissario. secundam quam b. d. si
cligantur arbitri super emergenti vel incidenti. q. potest ab eorum
sententia appellari. et hunc lect. quam primo ponat hic glo. sequit
ur bar. et aug. et ex qua colligitur q. licet a sententia arbitri lata in
principali negotio non appellatur. vt in l. i. C. de arbi. tamen a sen
tentia arbitri lata super vno articulo cause incidenti vel emergen
ti potest appellari ad iudicem q. de principali causa cognoscit. vt
hic est ter. cum gl. quod reputant singulari et vnicum in iure et rō
nem hic assignat bar. quia sicut iudex potest interlocutoriam a se
latam corrigere. vt in l. quod in iud. infra de reg. i. ita potest recur
ri ad eum per appellationem quando per arbitrum est dectia qd
incidentis aut emergens super vno articulo cause. sed aduerte quia
Iaco. bnt. hic impugnat hunc lect. et sequitur b. a. l. v. de an
dore. Suigo. et Ro. quia non potest reddi bona ratio specialitatis
quare magis hoc casu possit appellari a sententia arbitri q. a sen
tentia arbitri decti super negotio principali et ideo dicunt iudices
esse regale potest in a. l. i. C. de arbi. et in l. vltim. proferre. q. siari.
infra de arbi. et cum bar. op. trās. i. i. n. l. i. an. si. et in l. i. q. i. qui
app. non licet idem etiam tenet pau. de cast. et dicitur q. rō bart.
non est generalis. quia potest esse articulus super quo etiam si ip
se iudex pronunciat et non potest interlocutoriam renouare suam
quia non est interlocutoria renouari potest puta quando iudex p.

unciaret non esse procedendum. vel se nō esse iudicem competen
tem. q. ex quo functio est officio suo non potest renouare. vt in l.
dicere in fin. cum seq. infra de arbi. per quam ita concludit. ad ar.
qd. et ab in. d. i. vlt. Sed ab hac obiectio potest bar. defendi. q.
hec lect. relata ad rec. loquitur de articulo emergenti circa appro
bationes fideiussorum super quo interlocutoria lata est renouabi
lis. q. nō est etiam mod. impugnant hunc loc. duplici ratione. pri
maratio est. diffinitius permittitur appellari ab interlocutoria q.
a diffinitia. vt in l. apertissim. C. de iudi. et in lante sententie. C.
quorum appel. nō rec. sed a diffinitua arbitri non appellatur vt
dictum est ergo multominus ab interlocutoria. sed huic rōm tacite
et respondet bar. quia interlocutoria est renouabilis et non diffini
tina intellige per eundem iudicem. secunda ratio est q. si vera esset ra
tio bart. sequeretur q. ab omni interlocutoria lata per delegatum
posset appellari ad delegatum indistincte. cum delegatus possit
renouare et officio interlocutoriam delegati. vt in a. l. i. q. ap.
non h. et si corrigentur infra volentia q. ab interlocutoria cuius
grauamen est reprochabile p. diffinitiuam non potest appellari. vt
p. bar. in l. i. j. de app. rec. sed in a. prima ratione potest bar. defin
dicit q. id nō potest appellari a sententia diffinitua arbitri super toto
negotio principali quia non preiudicat. hinc patet metupone vt
in a. l. i. C. de arbi. sed q. si arbitror indicat super vno articulo cause
talis sententia preiudicaret quia iudex cause principalis sequeretur
sententia arbitri in illo articulo et consequenter lisa iudicis in illo
articulo preiudicaret et ideo est q. magis appellat ab interlocuto
ria q. subest ratio propter quam concedi debet appellatio que nō
subest in diffinitua lata super toto negotio principali. et hoc p. de p.
responsio ad dicta Jac. bu. et aliorum sequacium. nec obit. vltima
ratio quia potest tripliciter responderi primo q. bar. hic post glo. si
ipsum declarat et tunc sic vti q. a delegato possit appellari ad de
legatum quando paratur preiudicium irrepabile per diffiniti
uam. propt. est in terminis huius. l. i. vlt. regularum. d. l. n. j. de app.
rec. ubi hoc etiam declarat bar. in prima oppo. et ita intelligat hoc
lect. in arbitro relata ad ter. l. quando s. n. l. parat. iudicium vt
reparabile p. diffinitiuam. l. i. q. id est sic primis appellatio in diffini
tue quia talis sententia delegati nō respicit post se aliam suam p. cum
ferendam. in l. a. l. ab executor et ubi notatis. C. quoy appella. et.
de videt q. satis dicitur expectare suam potest et quod respicit
suam delegantis. q. delegatus vti pars iudicis delegatis. et quod
posset tunc non appellari q. si iudicis est reparabile tenet bar. et.
posset in. v. l. h. tertio q. ad sit absenti dicere. q. ab of. interlocutor
ria delegans sit licet appellare ad delegans. q. si hoc est licet in
arbitro. ut hic attendit rōnem bart. ergo multo magis hoc procedi
tū in delegato et arbitror habeat simpliciter notionem et ad iuris ditione
non sicut delegans. vt in l. i. vlt. p. tot in p. m. c. ubi notatis. j. de re.
in appellatio aut fieri debet ad superiorem in gradu iurisdictionis. vt
in l. i. de app. sed arbitror non subalternatur siue subditis alicui in
iurisdictione. et iurisdictionem non habet. l. p. iuray. C. de iurisci.
om. iudi. ideo non potest dari appellatio ad superiores in gradu iurif
dictionis vt inquit d. v. l. i. C. de arbi. p. hoc facit ratio q. toto
de iure ciuili nō appellat ab interlocutoria regulariter ne ex quo
libet actu declinet iudex. et ad alium curat. et sic licet potest h. que
ratio cessat q. appellatur a delegato ad delegatum qui iur ad eum
idem iudicem hoc est ad iudicem eiusdem cause principalis et sic vt
potius retursum q. appellatio. et ex predictis videretur nona limitat
io ad a. l. i. de app. rec. p. m. d. m. lo. de monte lpe. hic q. not. Se
cunda lect. est. vt loquitur in arbitro compromissario alio timedo
in intelligendo. in qua b. o. potest officium iudicis impoari vt con
rigat q. impube facti est ab arbitris dectis super vno articulo cau
se principalis. et hinc lect. ponit glo. ubi alij vt b. a. quem sequitur hic
bar. et qua colligitur q. h. a. i. i. arbitri compromissarii nō possit ap
pellari ita vt petat rescindi p. via appellationis. vt in a. l. i. C. de ar
bitri potest officium iudicis impoari p. modum cumdam suppli
cationis et recursum. vt cognoscat q. in que factus est et rescindat ad
idem ter. an. l. i. j. quis et a quo. hunc lectu. approbat et commendat
4. bar. ex qua inferit q. non obstat lapsu temporis appellandi pōt
ex officio sua interlocutoriam renouare q. quo ad iudicem nunq. tran
sit in res indicatas. et trāsit quo ad ptem vt habet in a. l. i. q. iussit
et in a. cum cessante de appel. et eodem mō potest iudex renouare qd
facti est p. arbitrum super vno articulo ex suo officio nō ex vi ap
pellationis. ex quo etiam inferit q. nō habet i. g. dicitur finalis appd
lationis que consideratur q. parte petente p. ponit quæda q. tūc
debet pponi. j. x. dies alio non audient. vt. j. l. p. l. vbi videntur ca
lus. et in l. i. an. h. j. ce pto. stipula. facti q. in l. vlt. singulariter
b. a. l. i. n. l. i. C. de arbi. et hoc lect. appuō at et bic ang. q. g. n. l. i. n. lo
quia d. vult q. indistincte quis libet arbitri et diffinitua possit re
scindi imploando officium iudicis licet ab ea appellanti nō possit et h.
nō possit fm eū post. et dies impoari istud officium. q. si iura arbi
tri sunt diffinitua post. et dies tranfit in rem indicatā. vt in l. i. cum
ante. C. de arbi. et idē dicit esse interlocutoria. q. ad instanciam petis.

stineri qd in iudicio magis fauetur qd in cotractibus. vt in l. si
 post tres. cum ibi no tunc in glo. ff. de. rancu. si in dco in contra
 ctibus voluerit mo deratorem foris hic traditum poterit t. be
 ne facit cu equitate. p. uocalis habere o. beas. vt. l. qd si episc.
 i. de eo qd cer. loco. s. sepietorum equalitatem mutabimur de qua
 hic t. sic saluat vtriusq. opt. ¶ Sed no. ter. in si. q. tacatio. re. mi
 liarii pro quolibet die neutri litigantium de onerosa t. sic no. qd
 iudex in dubio debet digere illam viam per qua vtriusq. parti co
 sulatur t. pro hoc dicit hic. Pan. de cast. se de facto dicitur cu esset
 dubium an appellatio esset deserta vel non t. essent rationes pro
 t. contra. qd iudex in dubio pronunciare debebat appellationes
 non esse desertam qd per hanc viam tua alicuius non peribat. p.
 quo in si. optime facit. Nam quando est dubitatio an appellatio
 admitti o. debeat vel non debet iudex in dubio illam admittet
 no. Jo. an. in l. v. de iud. de appella. t. spec. ti. de app. l. i. nunc
 de cano. ver. l. t. ver. circa hoc. t. per bald. in l. de statu. j. de testa
 mentis. t. in l. p. operandum. §. si nauti. u. r. n. C. de iudi. qd no.
 ¶ Sed circa predicta querit hic bar. t. doc. quomodo si talis
 mensuratio miliarium hoc est per quam viam t. condudunt qd
 fieri debet per via rectam. ar. l. non solum. §. j. de erit. tunc si p.
 illam est datum sic argu. l. i. §. in summa. vbi vide bar. de termi
 natione. q. j. de bis qui. de iud. vel est. r. Leos. j. de falsis. t. no. in
 l. i. C. de cursu. pub. lib. iij. alias autem si recta via non esset sciri
 ra t. si sciri mensuratio per illam viam per quam esset tutus acces
 sus t. magis frequentatus t. ita no. in. d. l. iuribus. ita etiam de la
 rati. l. in l. rem. noua. C. de iudi. t. predicta intellige vera hic bar.
 to. qd si mensuratio loci ad finem itinerandi. i. quando agitur
 de termino itineris ad. ventendum alio si ob aliam causam fieri
 rat mensuratio tunc semper dicitur ab eadem esse consideratione
 vi recte t. terminus in iudicio positi inter unam locum t. alium et
 si mensuratio per certam lineam recta si fieri potest sicut qd fieri
 non potest sit mensuratio per aerem t. ita dicit fuisse determina
 tum per Clementem papam in quadam sua extranaganti ita etiam
 voluit bar. to. in. d. in inuere. t. Et quibus verbiq. inferi qd si
 statutum dicit quod no possit eligi potestas de terra propinqua
 miliaria vel dicat quod illi intelligant vicini qui sunt propin
 qui per unum miliarium qd dicitur casibus fieret mensuratio per rec
 tam lineam siue per terras si fieri potest siue per aerem si fieri non
 potest per terra t. hoc dictum sequitur hic Aug. Sed. d. Pan.
 de cast. t. Jo. de monte sperel. hic impugnant Baro. in eo quod
 dicit de officiali prohibito eligi quia ideo dicunt introductam
 circa illam dispositionem statuti propter frequentiam t. practicas
 t. vocationem de loco ad locum unde dicunt eundem respectu ha
 bendum qui haberet quando ad finem itinerandi t. sic mensura
 tio ut sciendam officinam via sciri t. frequentata t. hunc casum
 de facto dicit se dominus pau. habuisse florentie iure obstat
 determinatio Clementis quia ideo statuit mensuratione scienda
 per rectam lineam in ista casu illius extranagantis ne monasteria in
 vicium se impediunt propter numerum vocis aut conuersas elec
 molinari t. ita respondet do. Jo. de monte sperello hic. t. de mar

teria vide latius per nellum de sancto genii. in tracta. in b. n. in
 secunda parte secudi temporis. q. lxx. t. vide bar. in suo tractatu
 tiberiadis in. c. de insula. §. gura. t. t. qd no. bar. in. l. imperator. §.
 de appel. t. specia. in. ti. de citatio. §. j. ver. quid si reus. t. bal. in. d.
 l. non solum. t. host. t. Jo. an. and. in. c. olim. de except. t. per aut.
 ¶ de bar. t. imo. in. d. c. nonnulli. de rescript. vbi ponit quid iuris si
 vna via est per terram t. alia per mare t. vna via est longior altera
 que sit dignior. ad idem vide Aug. in. l. i. termino. infra de ali
 pla. ar. in. addi. t. Ad bar. vbi querit quid si statuti duplicat pe
 nam committenti maleficium prope. r. passus a domo habitatio
 nis offensi. t. mensurando a parte posteriori est prope. r. passus
 in qua parte posteriori maleficium fuit commissum. sed mensura
 do a parte anteriori vbi habetur introitus distat per. r. passus.
 t. ultra queritur unde fiet ista mensuratio. t. pelmo argue qd a fro
 te posteriori domus per rectam lineam argumeto. d. l. non solum.
 t. no. in. d. Leos. de falsi. t. hoc fuit mensuratio a fronte respicien
 te locum malefici perpetrati allegat ad hoc casum in. l. adeo. §.
 insula. §. de acquiren. r. de. in. contrarium allegat qd caput do
 mus est locus introitus unde a capite fieri debet mensuratio no
 a eadem vel membris argu. l. cum in diuerso. §. de reli. pro hoc fa
 cit qd a capite mensuratur gradus. vt in. l. iurisd. §. de gradi. t. qd
 qd est dignitas semper est inspicendum vt. l. n. s. de sta. ho. t. no. gl.
 in rub. C. de contrab. emp. pars autem dignior est locus introi
 tus domus. accedit qd si vna domus propter sui longitudinem oc
 cupat duos populos in illo populo esse intelligitur vbi est locus
 introitus licet p. maiori parte ex latere posteriori sit posita. l. p. re
 dno. §. balneas. l. de le. iij. vbi per baro. t. in. §. qui domum. t. per
 Jo. an. in. de. cum quis. de spul. Nec ob. c. statuta. de rescriptis
 in. vi. vbi a finib. do. locis no. a capite fit mensuratio dicarum qd
 illud ideo est qd si scripta est sicut dicitur in iudicio finium reg.
 vt in. l. in finibus. t. l. sed si locum. §. si. finium reg. t. hac senten
 tiam dicit humanitatem. qd duplicatio penarum fit propter reue
 rentiam que adhiberi debet loco habitatiōis. l. pleriq. §. de in ius
 vo. hoc autem t. cetera non debetur a tergo sed parti anteriori.
 arg. l. §. casum. de post. t. hanc viam dicit sequendam tanq. m
 tiorum in penis. ar. l. p. res. t. l. si de interpretatione. §. de p. ista
 sunt verba formalia Aug. in dicta additione. que nota.

Registrum.

a b c d e f g h

Omnes sunt quaterni proter g qui est ternus t b qui est duernus.

Celeberrimi ac vtriusq. censuræ doctoris famosissimi domini Bartholomei Socini preclara lectio sup. h. d. ma parte digiti veteris explici.

Joanes Adolphin als de Cambray Angdun. crece de bar

